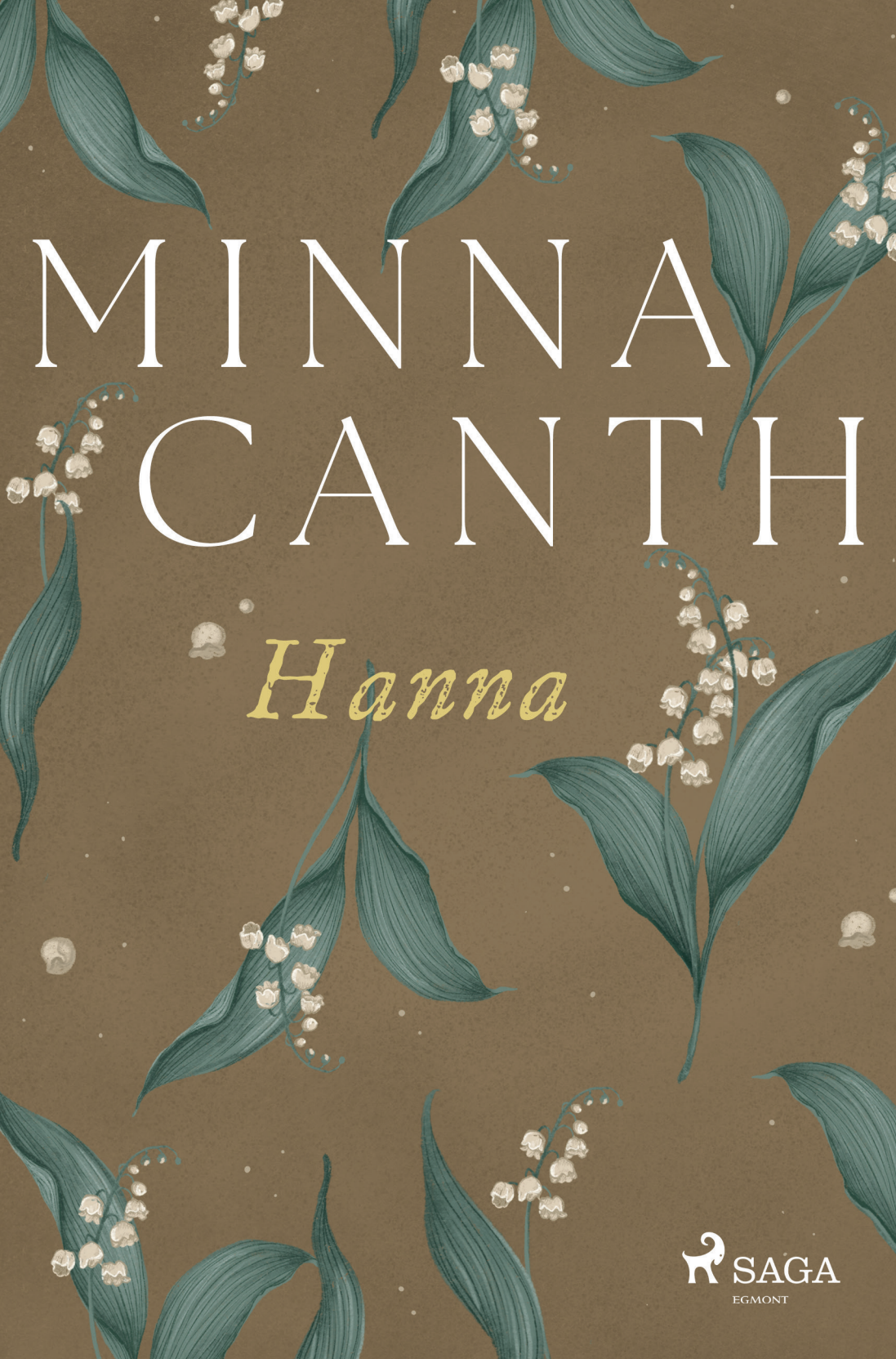

MINNACANTH

Hanna

Hanna

Minna Canth

Hanna

SAGA Egmont

Hanna

Copyright © 2019 SAGA Egmont
All rights reserved

ISBN: 9788727151458

1. POD edition

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13.4 million euros annually to children in difficult circumstances.

HANNA

I

Lasten kamarissa oli pimeä. Mutta ruokasalin ovi oli raollaan ja sieltä loisti tuli.

Pikku Hanna oli nähnyt pahaa unta. Suuri, musta koira oli ajanut häntä takaa ja oli juuri tarttua häneen kiinni, mutta kaikeksi onneksi hän siihen heräsi. Nyt ei Hanna tahtonut enää nukkua, ettei tuota unta jatkuisi.

Oli vähän kylmä. Hanna veti peitteen aina kaulaan saakka ja kyyristyi kokoon. Sitten hän silmät tuijotti valokuovaan, joka ruokasalin ovenraosta kajastui seinään. Se ulottui lattiasta ylös kattoon, ja vieläpä kattoakin pitkin kappaleen matkaa.

Kaikki oli niin hiljaa. Ei kuulunut muuta kuin Jussin tasainen ja raskas hengitys toisesta sängystä. Lieneekö raukalla ollut edes peittoa päällä.

Hanna nousi katsomaan. Niin, eikös arvannut oikein. Peite oli jaloissa ja poikaparan sääret paljaina. Herran tähden, kuinka kylmät ne olivat! Aivan kuin jääpalaset. Kun tuo raukka ei tulisi vaan kipeäksi tämän perästä.

Hanna peitti hänet niin hyvin kuin ikään voi, ja pakkasi täkin reunan polsterin ja sängyn laidan väliin, että se paremmin pysyisi. Sillä Jussi oli paha potkimaan.

Mutta vilu alkoi jo Hannaakin pöyristää. Ja entä, jos tuolta sängyn alta vielä juoksee hiiri ja puree häntä jalkaan. Hyi! Hanna hyppäsi takaisin omalle vuoteelleen, peitteen alle.

Taas hän rupeaa katselemaan tuota valkean loistetta seinällä. Silmät väkisenkin aina siihen kiintyivät. Oli juuri kuin turvallisempaa, kun tiesi äidin valvovan viereisessä huoneessa. Ei mahtanut vielä ollakaan kovin myöhäistä. Mitähän se äiti siellä teki?

Hanna kurotti päätänsä sängyn laidan yli ja koetti katsoa oven raosta. Ei nähnyt mitään. Eikä kuulunut risahdustakaan. Entä kun lamppu onohduksesta oli jäänyt palamaan. Uskaltaisiko hän mennä katsomaan? Ellei vaan hiiret –? Siellähän jo rapisi yksi nurkassa. Kunhan eivät tulisi sänkyyn. Hanna vetääntyi nopeaan takaisin ja painoi päänsä tyynyyn. Parasta kun pitää silmänsä kiinni ja nukkuu pois. Ehkei tuo paha uni enää tule vaivaamaan.

Hiljaista oli jälleen. Nurkastakaan ei enää kuulunut mitään. Liekö hiiri juossut koloonsa takaisin tai jos siellä ei hiirtä ollutkaan. Ehkä hän erehtyi. Niin, ei hän ihan varma ollut siitä, rapisiko siellä äsken, vai ei. Saattoi se olla muukin kolina. Jussi esimerkiksi –? Tosiaankin, eikö liene poika liikuttanut kättä tai jalkaa. Harvoinpa hän juuri hiljaakaan makasi. Nyt se vähän valitti unissaan. Mikähän raukkaa vaivasi?

Eipä Hannalle vaan tullut uni silmiin, vaikka uskollisesti koetti pitää niitä kiinni. Teki mieli taas katsoa, oliko tuo valkoinen kajastus vielä seinässä. Sielläpä hän oli. Mutta hiiskahdusta ei huoneesta sittenkään kuulunut.

Hyvä Jumala, jos lamppu on jäänyt sinne yksin palamaan ja jos vielä tuli pääsee irti, ja kaikki nukkuvat eivätkä tiedä vaarasta mitään, palavat ehkä sisään. Eikös ollutkin jo savua huoneessa? Ihan selvään, voi, voi –!

Hanna syöksi kuin nuoli ruokasalin ovelle ja tempasi sen auki.

”Ui, lapseni, kuinka sinä minua säikytit.” Äiti istui sohvalla ja kutoi sukkaa, tyyneenä, hiljaisena. Väsyneeltä hän kuitenkin näytti ja silmät veristivät. Mutta kädet taukoamatta liikuttivat sukkapuikkoja.

”Etkö saa unta? Oletko jo kauankin ollut hereillä?”

”Vähän aikaa. Minkätähden mamma valvoo?”

”Odotan pappaa.”

Niin, tuollahan oli illallinen pöydässä häntä varten.

”Paljonkohan kello on?”

”Kohta kaksi. Mene, lapseni, sänkyyn, ettet palellu.”

”Saanko jättää oven auki?”

”Peloittaako sinua?”

”Peloittaa vähän.”

”Jätä sitten. Ethän liene kipeä, Hannaseni?”

”En minä ole kipeä.”

”Näytät vähän kalpealta. Kun et vaan olisi sentään?”

”Mamma, minä näin niin pahaa unta. Kun suuri musta koira ajoi takaa ja tahtoi purra.”

”Sitäkö rupesit pelkäämään? Vaikka tiesit, ettei se ollut muuta kuin unta. Siunaa itsesi, lapskulta, ja nuku uudelleen.”

”Hyvää yötä, mamma!”

”Hyvää yötä!”

Hanna jätti oven selki seljalleen ja ryömi ylös vuoteelle jälleen. Nyt hänen sopi nähdä äitiäkin avonaisesta ovesta. Siellä

hän yhä istui sohvalla, kirkkaassa lampun valossa ja kutoi niin ahkerasti. Tuo rakas, rakas äiti! Kuinka lempeät ja kauniit hänen kasvonsa olivat. Ja puku, kuinka siisti ja puhdas. Äidin vaatteissa olikin jotain erinomaista, jotain hänestä itsestään. Aitassa käydessään täytyi Hannan usein pysähtyä niitä hyväilemään, niin herttaisilta ne näyttivät riippuessaan siellä naulassa. Kaikki muukin, mikä vaan oli äidin omaa, se Hannan mielestä oli ikäänkuin pyhitettyä. Eiköhän äiti jollain tavalla eroittunut muista ihmisistä ulkomuotonsakin puolesta? Eikö ollut suloisempi, rakastettavampi kuin kukaan muu? Ja viisaampi hän ihan varmaan oli. Äiti tiesi kaikki, ymmärsi kaikki. Teki aina oikein. Lieneekö äidillä koskaan pahoja ajatuksia ollut ja lieneekö hän koskaan lapsenakaan syntiä tehnyt. Ei suinkaan, mahdotonta vallon! Kunpa hänestäkin kerran tulisi yhtä hyvä ihminen kuin äiti oli, – ei, niin hyvää ei hän toki voinut toivoakaan itsestään, mutta vähän sinnepäin edes. Siihenkin jo tyytyisi. Jos hän aina koettaisi seurata äidin esimerkkiä ja pyytäisi neuvoa äidiltä kaikessa. Ehkä sitten vähitellen tulisi yhä paremmaksi. Kun vaan koko ikänsä saisi olla äidin luona; muuta hän ei toivoisi. Äiti ja isä, – ne olivat kuitenkin kalliinta maailmassa. Ines raukka, hänellä ei ollut äitiä. Kuinka hän mahtoi olla kauhean onneton. Että hän jaksoi elääkään. Hyvä, rakas Jumala, anna papan ja mamman elää kauan, kauan, elä ota heitä pois, elä salli heidän kuolla, rakas, rakas, armias isä taivaassa –!

Mikä se oli? Äiti säpsähti, pani sukanneuleen pöydälle ja nousi kuuntelemaan. Hevonen pysähtyi portille. Puhetta kuului ja – nyt ajoi hevonen pois. Olikohan se isä? Raskaat askeleet nousivat portaita ylös. Etehisen kello soi, äiti meni avaamaan. Hyvä toki, että isä tulee kotiin ja äiti raukka pääsee levolle.

Minna Canthin ajaton klassikko kuvaa intiimisti naiseksi kasvamisen suuria kysymyksiä.

Herkkä ja vastuuntuntoinen Hanna tuntee itsensä kömpelöksi ikätovereidensa seurassa. Hän ihastuu lyseota käyvään Woldemariin, mutta saa kokea karvaan pettymyksen, kun Woldemar menee naimisiin Hannan ystävän kanssa. Ensirakkaudessa koettu kolhu antaa esimakua tulevasta – aikuistuvan Hannan haaveet ovat harvoin linjassa sen kanssa, mitä muu maailma nuorelta naiselta odottaa. Hanna unelmoi tulevansa opettajaksi, mutta isä ja veli vastustavat ajatusta. Entä löytääkö Hanna koskaan vertaistaan kumppania?

Tyttöjen ja naisten yhteiskunnalliseen asemaan pureutuva *Hanna* on monisyinen kasvutarina, jonka teemat resonoivat lukijoissa yhä tänäkin päivänä.

Minna Canth (1844–1897) oli suomalainen kirjailija, toimittaja ja yhteiskunnallinen vaikuttaja, joka tunnetaan suomalaisen realismin pioneerinä. Canthin teosten ajaton yhteiskunnallinen kritiikki on puhutellut lukijoita läpi sukupolvien. Canth edisti merkittävästi naisten, tyttöjen ja vähävaraisten asemaa Suomessa.